

Odluka:
PŽ 3648/2022-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 3648/2022-2

Datum odluke: 28.09.2022

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 57 PŽ-3648/2022-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Nevenke Marković, predsjednice vijeća, Mirte Matić, sutkinje izvijestiteljice i Kristine Saganić, članice vijeća, u predstečajnom postupku nad dužnikom P1 d.d., OIB B1, A1, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici iz Odvjetničkog društva P2 j.t.d., A2, odlučujući o žalbi dužnika, protiv rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-273/2022-49 od 1. kolovoza 2022., u sjednici vijeća održanoj 28. rujna 2022.

riješio je

Odbija se dužnikova žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-273/2022-49 od 1. kolovoza 2022. u točkama I., II., III., i IV. izreke.

Obrazloženje

1. Pobijanim rješenjem, Trgovački sud u Splitu odlučio je; obustaviti predstečajni postupak nad dužnikom (točka I. izreke); po pravomoćnosti rješenja nastaviti postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom (točka II. izreke); upisati podatke o obustavi predstečajnog postupka u sudski registar toga suda i javne knjige, registre, upisnike i očevidnike u kojima je dužnik upisan kao nositelj nekog prava (točka III. i IV. izreke).

2. U obrazloženju rješenja sud, u bitnome, navodi da je tijekom predstečajnog postupka dužnik obavljao plaćanja koja nisu nužna za njegovo redovno poslovanje i na taj način postupio protivno odredbama članka 67. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ). Dužnik nije valjano i argumentirano dokazao da su odvjetničke usluge u ukupnom iznosu od 223.750,00 kn od čega je odvjetnici O1 plaćeno 12.500,00 kn, odvjetnici O2 27.500,00 kn, odvjetniku O3 18.750,00 kn te Odvjetničkom društvu P3 d.o.o. 165.000,00 kn, kao i usluge „vanjskih suradnika“ P4 d.o.o., plaćene u iznosu od 42.500,00 kn i O4 u iznosu od 36.000,00 kn bile nužna za njegovo redovno poslovanje u smislu odredbe čl. 17. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“ broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15; dalje: ZFPPN) iako teret dokazivanja tih činjenica, leži na njemu. Ocjenom izvedenih dokaz sud je utvrdio da su sve odvjetničke usluge plaćane avansno 3. lipnja 2022., i to u visini ranije ugovorenih mjesečnih paušala određenog s osnove opsega poslova koji je bio prije otvaranja predstečajnog postupka i koji se nakon otvaranja stečajnog postupka nesporno smanjio. Uostalom, u pretežitom dijelu sudskih predmeta u kojima je dužnik stranka nastupio je prekid postupka na temelju odredbe čl. 68. SZ-a. Pored toga, dužnik je nekritički prihvaćao specifikaciju obavljenih usluga, iako među njima ima i onih koje nisu poduzete (npr: specifikacija obavljenih radnji dostavljena od odvjetnika O5) ili su obavljene prije otvaranja predstečajnog postupka kao i onih koje uopće nisu bile potrebne. Odvjetničkom društvu P3 d.o.o. su 3. lipnja 2022., pored mjesečnog paušala za odvjetničke usluge plaćeni i eventualni budući putni troškovi za lipanj 2022. godine, dakle prije nego što su se oni uopće i nastali pri čemu dužnik nije ni pokušao smanjiti niti putne troškove ni mjesečne naknade odvjetnika, iako je za to imao adekvatne alate u vidu ugovornih odredbi o

umanjenju mjesečne naknade jednostranom odlukom dužnika, ali i u vidu raskida ili otkaza usluga koje mu više nisu potrebne. Sud je posebno imao u vidu činjenicu da je dužnik za zastupanje u predstečajnom postupku izdao punomoć odvjetnicima iz Odvjetničkog društva P2 j.t.d., Zagreb slijedom čega je, pored već postojeće usluge odvjetničkog zastupanja, doista upitna potreba za radnjama dodatnih odvjetnika. U odnosu na avansna plaćanja od 9. i 11. lipnja 2022. koja se odnose na „vanjske suradnike“ dužnik je kao mjesečni trošak poslovanja naveo uslugu društva P4 d.o.o., opisano kao „Voditelj projekta“, iako se, u biti, radi o brodu koji je isporučen još tijekom 2019. godine. Navedeni poslovi ne mogu se dovesti vezu niti s projektom „NOV 484“, ni s projektom „AVAX“, za kojeg je u listi glavnih aktivnih ugovora navedeno „radovi završeni“. U odnosu na društvo O4 d.o.o. sud je utvrdio da je su avansno plaćeni i ti računi i to za uslugu opisanu kao „Direktor projektno-konstrukcionog ureda Naručitelja“ i „Administrator projekta u uredu za vođenje projekata“, za koje dužnik uopće nije dokazao da su nužna na njegovo redovno poslovanje. Stoga je sud primjenom odredbe čl. 64. st. 1. SZ-a obustavio predstečajni postupak i odlučio nastaviti postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom.

3. Protiv rješenja žalbu je podnio dužnik navodeći, u bitnome, da je rješenje zahvaćeno bitnom povredom odredba postupka jer su izneseni razlozi o odlučnim činjenicama proturječni ispravama u spisu. Sud je pogrešno utvrdio da je dužnik mogao otkazati ugovore sa suradnicima bez štetnih posljedica slijedom čega je pogrešan zaključak suda da dužnik nije iskoristio pravna sredstva koja su mu na raspolaganju radi optimizacije troškova poslovanja. Dužnik je u podnescima od 8. srpnja. i 29. srpnja 2022., iznio razloge zbog kojih smatra da su plaćene usluge odvjetničkog zastupanja i vanjskih suradnika bile nužne za njegovo poslovanje jer se nakon otvaranja predstečajnog postupka potreba za pružanjem pravnih usluga na raznim područjima značajno intenzivira i nije poduzeo niti jednu radnja koja bi imala za posljedicu smanjenje eventualne stečajne mase, pogodovanje i/ili dovođenje pojedinih vjerovnika u neravnotežan položaj. Sud samo navodi kako „iz stanja spisa proizlazi da doista nema potrebe da ti troškovi ostanu na istoj razini“, ali ne daje nikakve razloge o tome. Iznos za pružene usluge obračunat po važećoj Odvjetničkoj tarifi značajno bi premašio iznos ugovorenih paušala. U odnosu na putne troškove odvjetnika navodi da je čl. 1.1. Ugovora o posebnom pravnom savjetovanju ugovorena obveza osigurati da odvjetnik O7 ili O8 osobno budu prisutni kod dužnika što je neophodna radi donošenja poslovnih odluka radi pronalaska rješenja za nastavak redovnog poslovanja. Sud je propustio ocijeniti da ti odvjetnici pružaju podršku u poslovima pravne službe i općim poslovima te postupaju kao savjetnici uprave društva, što klasična pravna služba ne bi mogla valjano obavljati pri čemu su zastupali dužnika u inozemnom arbitražnom postupku. Propust dužnika uvrstiti te stavke u tablicu koja je dostavljena povjereniku ne bi uopće trebala utjecati na ocjenu nužnosti tih troškova. Nadalje, sud je propustio utvrditi da odvjetnica O6, primarno zastupa dužnika u upravnim postupcima i sporovima te prekršajnim postupcima, pretežno vezano uz poreze i carine. Prvostupanjski sud u potpunosti zanemaruje činjenicu kako rad na predmetima ne podrazumijeva isključivo poduzimanje radnji u samim postupcima, već i pravnu analizu, proučavanje zakonske regulative i sudske prakse te pravno savjetovanje. U odnosu na plaćanja vanjskim suradnicima sud je propustio obrazložiti na temelju čega je zaključio da dužnik ima smanjenu potrebu za uslugama O4 d.o.o. i P4 d.o.o., u situaciji u kojoj dužnik nije u potpunosti prestao s obavljanjem djelatnosti te nesporno ne samo da i dalje posluje i dovršava stare projekte nego i ugovara nove. Sud nije ovlašten proizvoljno odlučivati koja plaćanja bi za dužnika bila nužna, pri čemu je ukupan sporni iznos od cca 223.000,00 kn neznatan u odnosu na ukupne mjesečne troškove dužnika. Opravdanost dužnikovih zaključaka i navoda o nužnosti ugovorenih usluga i plaćanja je nesporno utvrđena od strane ovlaštenog sudskog vještaka koji žalitelj dostavlja u prilogu žalbe. Vještak je utvrdio da bi u slučaju obustave pružanja usluga, odnosno raskida ugovora dužniku nastala značajna šteta kao i da je ugovaranje vanjskih suradnika kod dužnika potrebno kako bi se kod dužnika nadoknadio nedostatak stručnih kadrova potrebnih za redovno poslovanje. Pored navedenog, vještak je utvrdio da je dužnik smanjio ukupne troškove vanjskih suradnika sa iznosa od 4.161.627,43 HRK na iznos od 2.797.453,80 HRK u drugom kvartalu 2022. godine, odnosno neposredno prije otvaranja predstečajnog postupka i tijekom predstečajnog postupka koristio samo usluge koje su mu nužne za nastavak redovnog poslovanja i okončanje predstečajnog postupka.

4. U odgovoru na žalbu predstečajni povjerenik osporava navode žalbe i navodi da je ocjena o nužnosti troškova potrebnih za redovno poslovanje dužnika predstavlja pravno pitanje posljedično čemu nalaz i mišljenje vještaka priložen uz žalbu uopće nije mjerodavan.

5. Žalba nije osnovana.

6. Ispitavši pobijano rješenje sukladno odredbama čl. 10. SZ-a u vezi s čl. 381. i 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP), pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je pobijano rješenje pravilno i zakonito.

7. U postupku koji je prethodio donošenju pobijanog rješenja niti u pobijanom rješenju nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti niti je pobijano rješenje zahvaćeno bitnom povredom odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer izneseni razlozi o odlučnim činjenicama nisu proturječni sadržaju isprava, što žalitelj neosnovano navodu u žalbi.

8. Iz spisa proizlazi da je dužnik tijekom predstečajnog postupka obavio plaćanja s osnove odvjetničkih usluga u ukupnom iznosu od 223.750,00 kn na, sve na temelju ugovora o pružanju pravne pomoći i ugovora o odvjetničkom zastupanju koji su sklopljeni s

odvjetnicima prije otvaranja predstečajnog postupka u kojima je ugovoren paušalni mjesečni iznos za te usluge. Ta plaćanja obavljena su prije dospijea svake pojedine obveze te su već 3. lipnja 2022. plaćeni ugovoreni mjesečni iznosi za lipanj 2022. godine iako su te obveze dospijevale sredinom ili krajem srpnja 2022. godine. Tako je odvjetnici O1 plaćen iznos od 12.500,00 kn, odvjetnici O2 27.500,00 kn, odvjetniku O3 18.750,00 kn dok je Odvjetničkom društvo P3 d.o.o. s osnove odvjetničkih usluga plaćeno 165.000,00 kn i daljnji iznos od 15.000,00 kn s osnove budućih putnih troškova za lipanj 2022. godinu. Pored toga, dužnik je 9. i 11. lipnja 2022., opet prije dospijea obveze, obavio plaćanje usluga „vanjskih suradnika“ za lipanj 2022. godinu i to; P4 d.o.o u iznosu od 42. 500,00 kn i P5 u iznosu od 36.000,00 kn.

9. Odredbom čl. 67. st. 1. SZ-a propisano je da od dana otvaranja predstečajnog postupka do njegova završetka dužnik može obavljati samo plaćanja nužna za redovno poslovanje i ispunjavati obveze iz novog zaduženja koje je preuzeo u skladu s čl. 62.a SZ-a. Dužnik ne smije ispunjavati obveze nastale i dospjele prije otvaranja predstečajnoga postupka, osim obveza iz čl. 29. st. 2. SZ-a (čl. 67. st. 2. SZ-a), a ako dužnik u tijeku predstečajnoga postupka postupka protivno odredbama čl. 67. SZ-a, sud će rješenjem obustaviti otvoreni predstečajni postupak (čl. 64. st. 1. SZ-a).

10. U odnosu na obavljena plaćanja navedenih odvjetničkih usluga i usluga „vanjskih suradnika“ odlučno je ocijeniti jesu li ona nužna za redovno poslovanje pri čemu je odredbom čl. 17. st. 2. ZFPPN-a propisano da se smatra da su za redovno poslovanje, između ostalog , nužna plaćanja za nabavu robe i usluga.

11. Imajući u vidu da je dužnik naveo da je upravo zbog izvanredne situacije u Ukrajini onemogućen u obavljanju svoje osnovne djelatnosti, izgradnje i prodaje brodova, proizlazi da dužnik tijekom predstečajnog postupka obavlja djelatnost u znatno smanjenom obimu, slijedom čega je sporne usluge valjalo dovesti u vezu s njegovim sadašnjim redovnim poslovanjem i konkretno ocijeniti jesu li te usluge bile nužne.

12. U svakom slučaju, plaćanje ugovorenih mjesečnih paušala za odvjetničke usluge u istom obimu kao i prije otvaranja predstečajnog postupka, pored nespornog znatnog smanjenja obima osnovne djelatnosti upućuje da ti troškovi u tom obimu ne mogu biti nužni. Pored toga, plaćanje tih iznosa prije dostavljanja bilo kakve specifikacije usluga, koje su u svakom pojedinom slučaju dostavljanje naknadno, također upućuje da se obavljaju plaćanja bez ikakve procjene nužnosti za redovno poslovanje.

13. Samo zbog toga što je plaćanje tih usluga ugovoreno prema unaprijed određenim mjesečnim naknadama, tako ugovaranje odvjetničkih usluga ne dovodi do zabrane ispitivanje koje konkretne radnje su poduzete u mjesecu za koje je plaćana usluga, neovisno o tome što se te radnje ne obračunavaju primjenom Tarife o nagradama i naknadi za rad odvjetnika. Povrh toga, valja imati u vidu da dužniku nije onemogućena usluga odvjetnika jer dužnik za zastupanje u predstečajnom postupku izdao punomoć odvjetnicima iz Odvjetničkog društva P2 j.t.d., Zagreb.

14. Pravilna je ocjena prvostupanjskog suda kako teret dokaza da se radi o plaćanjima nužnim za redovno poslovanje leži upravo na dužniku koji, unatoč iznesenim navodima u podnescima od 8. srpnja. i 29. srpnja 2022., nije dokazao da su sporne odvjetničke usluge i usluge „vanjskih suradnika“ bile nužne za redovno poslovanje. Naime, dužnik pored opsežnih i općenitih navoda da se radi o uslugama nužnim za redovno poslovanje nije jasno i konkretno naveo koju vrstu radnje su ti odvjetnici poduzeli i iznio razloge zbog kojih bi u izostanku poduzimanja tih radnji on bio onemogućen u obavljanju redovnog poslovanja. Navodi dužnika svode se na razloge da se radi o uslugama“ neophodnim radi donošenja poslovnih odluka radi pronalaska rješenja za nastavak redovnog poslovanja“ te „pravne analize, proučavanje zakonske regulative i sudske prakse te pravno savjetovanje“ što nije konkretno navođenje određenih radnji koje su ti odvjetnici poduzimali za mjesec lipanj 2022. godine za koji im je isplaćena ugovorena mjesečna naknada (paušal).

15. U odnosu na jedine konkretno navedene radnje poduzete od strane odvjetnika u vidu sastavljana određenih podnesaka i žalbi sud je pravilno utvrdio da one uopće nisu poduzete ili su obavljene prije otvaranja predstečajnog postupka kao i one koje uopće nisu bile potrebne i u odnosu na ta utvrđenja iznio jasne i valjane razloge.

16. Iako je prvostupanjski iznio pravilne zaključke na okolnost potrebe izmjene, raskida ili otkaza postojećih ugovora odvjetničkom zastupanju, ti razlozi nisu odlučni za ocjenu pravilnosti i zakonitosti pobijanog rješenja jer ne utječu na ocjenu nužnosti obavljenih plaćanja, slijedom čega se ni žalbeni navodi na te okolnosti kao i žalbeni razlozi kojima žalitelj obrazlaže mogućnost nastanka štete koju bi pretrpio zbog raskida tih ugovora nisu odlučni za ocjenu pravilnosti i zakonitosti pobijanog rješenja (čl. 375. st. 1. ZPP-a).

17. Žalbeni navodi kojim žalitelj obrazlaže razloge uslijed kojih je ugovaranje mjesečnih paušala povoljnije za dužnika od obračunavanja svake pojedine radnje primjenom Tarife o nagradama i troškovima za rad odvjetnika kao i činjenica što ti troškovi u odnosu na ukupne mjesečne rashode dužnika imaju neznatan udio, također ne utječu na ocjenu nužnosti usluge u smislu odredbe čl. 67. st. 1. SZ-a.

18. U odnosu na avansno plaćene putne troškove Odvjetničkom društvo P3 d.o.o. koje žalitelj obrazlaže ugovorenim uslugom koja je se

sastoji u „osobnoj prisutnost tih odvjetnika u poslovnim prostorijama dužnika radi pružanja podrške poslovnima pravne službe i općim poslovima te postupanja kao savjetnika uprave društva“ valja navesti da tako općenito izneseni razlozi zbog kojih su odvjetnicima plaćeni putni troškovi nisu dostatni za ocjenu nužnosti plaćanja tih troškova jer žalitelj nije konkretno naveo koje su to radnje odvjetnici poduzimali u poslovnim prostorijama dužnika.

19. Nedostatnost iznošenja jasnih i određenih usluga koje su „poduzimali vanjski suradnici“ odnosi se i na plaćanja usluga P4 d.o.o i O4 d.o.o. jer nakon što je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da se opisane usluge za koje su obavljana plaćanja odnose na projekte koji su ranije dovršeni dok u odnosu na navedenu uslugu opisanu kao „Direktor projektno-konstrukcionog ureda Naručitelja“ i „Administrator projekta u uredu za vođenje projekata“ ne može dovesti u vezu s konkretnom uslugom, dužnikov navod da se te usluge odnose na radnje kojim se „dovršavaju stari projekti i ugovaraju novi“ nije dovoljno konkretno određen.

20. Ovaj sud posebno ističe da činjenica plaćanja spornih usluga prije dospelja obveza pri čemu su sve odvjetničke usluge plaćene 3. lipnja 2022., a usluge „vanjskih suradnika“ 9. i 11. lipnja 2022., kao i izostavljanje najvišeg iznosa plaćenih odvjetničkih usluga (iznos od 165.000,00 kn) iz „popisa prometa po računu dužnika“, koje je dužnik obrazložio nehotičnom pogreškom, same za sebe, ni na koji način ne dovode do zaključka da te usluge nisu bile nužne za redovno poslovanje.

21. Međutim, te radnje dužnika, u svakom slučaju, jesu indicija da je dužnik u trenutku plaćanja tih usluga vrlo vjerojatno imao visoki stupanj svijesti o tome da plaća uslugu koja nije nužna za njegovo redovno poslovanje jer je avansna plaćanja obavio prije ispostavljanja računa iz koje bi bila razvidna konkretna vrsta usluge, što odstupa od dotadašnjeg poslovanja dužnika, a zatim dio tih plaćanja izostavio iz tablice prometa po računu na koju je pozvan od strane predstečajnog povjerenika.

22. Neosnovan je žalbeni navod da sud nema ovlaštenje procijeniti jesu li određeni troškovi nužni prema čl. 67. st. 1. SZ-a jer je upravo ta ocjena zadaća suda, a ne vještaka, kao to pogrešno smatra žalitelj. Za tu ocjenu sudu nije potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže te se utvrđenje te činjenice ne može povjeriti vještaku u smislu čl. 250. ZPP-a jer se radi o pravnom pitanju o kojem odlučuje sud. Zbog toga, nalaz i mišljenje vještaka za financije i računovodstvo koji je dostavljen uz žalbu ovaj sud nije uzeo u obzir jer navodi vještaka o pravnim pitanjima nisu odlučni (čl. 375. st. 5. ZPP-a).

23. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je dužnik obavljanjem plaćanja koja nisu nužna za redovno poslovanje, postupao protivno odredbi čl. 67. SZ-a, posljedično čemu je sud pravilnom primjenom odredbe čl. 64. st. 1. t. 2. SZ-a, obustavio otvoreni predstečajni postupak i pravilnom primjenom čl. 64. st. 2. SZ-a, odlučio po službenoj dužnosti nastaviti postupak kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

24. Stoga je primjenom odredbe čl. 10. SZ-a u vezi s čl. 380. t. 2. ZPP-a odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

Zagreb, 28. rujna 2022.

Predsjednica vijeća

Nevenka Marković